

„ZGOMOTUL LA LOCUL DE MUNCĂ – VĂ POATE COSTA MULT MAI MULT DECÂT PIERDEREA AUZULUI”

Interviu cu D-nul Hans-Horst Konkolewsky, Directorul Agenției Europene pentru Securitate și Sănătate în Muncă, despre zgomotul legat de muncă și modul în care acesta ne poate afecta.

Întrebare: Agenția lansează, la nivel European, campania referitoare la zgomotul legat de muncă. Mai constituie astăzi zgomotul o problemă reală, când cea mai mare parte a oamenilor lucrează în locuri de muncă relativ silențioase?

Hans-Horst Konkolewsky: Când ne referim la zgomotul din mediul de muncă, ne gândim în primul rând la șantierele navale, șantierele de construcții și la multe alte locuri de muncă tradiționale în privința zgomotului. În realitate, cei mai mulți dintre noi, suntem înconjurați de zgomot la locul de muncă. Deși sursele de zgomot sunt echipamentele sau alte persoane, zgomotul poate avea impact asupra sănătății noastre.

Î: În aceste condiții, cine este expus riscului?

HHK: Practic, zgomotul poate constitui o problemă în orice mediu de muncă: de la fabrici la ferme agricole, de la săli de concerte până la șantiere de construcții. Vă dau câteva exemple: în învățământ, zgomotul constituie o problemă serioasă. Un studiu efectuat în Danemarca arată că peste jumătate din profesori și supraveghetori sunt nevoiți să vorbească mai tare pentru a comunica, într-o măsură mult mai mare decât în mediile industriale! Și lucrătorii din baruri, cluburi sau locuri de divertisment, de exemplu barmanii, muzicienii sau DiscJockeys sunt, de asemenea, potențial expuși la risc. Conducătorii de camioane, personalul din centrele de apel, chiar persoanele care lucrează în birouri amenajate în spații deschise - toți aceștia pot fi expuși la zgomot.

Î: În Europa, câte persoane sunt afectate de zgomot la locul de muncă?

HHK: Se estimează că o treime din lucrătorii Europei (peste 60 milioane de oameni) sunt expuși la condiții de muncă zgomotoase mai mult de un sfert din timpul lor de lucru. Circa 40 milioane de lucrători - echivalentul întregii populații a Spaniei - sunt expuși la zgomot cel puțin jumătate din timpul de lucru. Pierderea auzului cauzată de zgomot constituie, încă, una dintre cele mai comune boli profesionale în Europa,

reprezentând circa o treime din totalul bolilor profesionale. Pierderea auzului este, în același timp, una din cele mai costisitoare boli: un studiu efectuat în Germania arată că zgomotul se situează pe locul al doilea, având cea mai importantă pondere (după silicoză) în cheltuielile efectuate anual pentru acoperirea costului pensiilor de invaliditate și a costurilor de reabilitare, însumând 160 milioane Euro.

Î: Ce înseamnă, de fapt, “condiții de muncă zgomotoase”? Cum poate ști cineva dacă zgomotul la care este expus în muncă este periculos?

HHK: Pericolul de vătămare generat de zgomot este nu numai în funcție de cât de puternic este zgomotul la locul de muncă; deseori, este la fel de importantă durata expunerii la zgomot. Conținutul în frecvență al zgomotului poate fi, de asemenea, un factor, alături de tipul de zgomot (de exemplu cu sau fără caracter de impuls). Un test simplu este să te întrebi cât de mult din timpul de lucru trebuie să ridici tonul pentru a putea comunica cu colegii din jur. De regulă, cu cât zgomotul este mai puternic și durata expunerii mai mare, cu atât este mai probabil să suferi de pierderea auzului. Dar există, de asemenea, și alte efecte asupra sănătății, generate de expunerea la zgomot.

Î: Deci, nu este vorba numai de pierderea auzului?

HHK: Nu, expunerea la zgomot în muncă vă poate costa mult mai mult decât pierderea auzului! Este evident ca expunerea la zgomot are efecte asupra sistemului cardiovascular, provocând descărcarea adrenalinei, asociată stresului, precum și creșterea presiunii sanguine. Aceasta înseamnă că zgomotul la locul de muncă, chiar la niveluri scăzute, poate fi un factor care generează stresul legat de muncă. Expunerea la zgomot la locul de muncă mărește riscul de accidentare, fiind cunoscut că niveluri ridicate de zgomot creează dificultate de percepție auditivă și de comunicare între persoane la locul de muncă. Zgomotul poate, de asemenea, interacționa cu alți factori de risc din mediul de muncă, de exemplu cu substanțele chimice periculoase, măbind, prin acțiunea combinată a acestora, impactul asupra sănătății. Zgomotul poate fi periculos, de asemenea, pentru femeile însărcinate.

Î: Atunci, realmente nu prea sunt multe de făcut în legătură cu zgomotul la locul de muncă, nu-i așa? Face parte din specificul muncii în anumite tipuri de activități.

HHK: Aceasta este o eroare curentă, în prezent mulți oameni tratează zgomotul ca pe un rău necesar, cu care trebuie să învețe să conviețuiască și să lucreze. Totuși, există cerințe legale pentru a proteja lucrătorii împotriva riscului de zgomot la locul de muncă. Noua Directivă Europeană referitoare la zgomot, care trebuie implementată de către toate statele membre în luna februarie 2006, pune accent pe prevenire, stipulând că, acolo unde este posibil, zgomotul trebuie eliminat la sursă. Sunt disponibile soluții practice pentru a realiza aceste cerințe. Puteți proteja în mod eficient lucrătorii împotriva riscurilor legate de zgomot.

Î: Prin determinarea lor de a purta antifoane?

HHK: De loc! Echipamentele individuale de protecție împotriva zgomotului, cum sunt antifoanele de uz extern sau intern, constituie ultima soluție! În primul rând, angajatorul trebuie să evalueze riscurile. Pe baza evaluării, trebuie implementate măsuri corespunzătoare care să includă, acolo unde este posibil, eliminarea zgomotului la sursă, un mai bun control al nivelului de zgomot sau reducerea expunerii lucrătorilor la zgomot prin îmbunătățirea organizării muncii și amenajării locurilor de muncă. De exemplu, în Franța, într-una din companiile de prelucrare a alimentelor, lucrătorii erau expuși la zgomotul puternic generat de izbirea borcanelor, unele de celelalte, în timpul transportului pe banda rulantă. Carcasarea benzii transportoare și reglarea vitezei de deplasare în zona de lucru a condus la reducerea zgomotului la un nivel la care nu mai era necesară purtarea antifoanelor. În general, mijloacele cele mai eficiente de control al zgomotului - din punctul de vedere al costului - sunt limitarea introducerii, la locurile de muncă, a echipamentelor generatoare de zgomot, printr-o politică eficientă de procurare și achiziție, prin planificarea amenajării locurilor de muncă și prin îmbunătățirea acusticii. De exemplu, în centrele de apel, zgomotul de fond determină lucrătorii să vorbească mai tare ceea ce conduce la creșterea volumului general de zgomot. Într-unul din centrele de apel această problemă a fost rezolvată cu succes prin reproiectarea încăperii și îmbunătățirea acusticii acesteia. Managementul efectiv al zgomotului este posibil și nu trebuie să fie foarte costisitor.

Î: Cum va acționa Agenția pentru ridicarea nivelului de conștientizare privind zgomotul la locul de muncă?

HHK: Cu ajutorul acestei campanii majore care se va desfășura în 31 de țări. Campania este lansată oficial pe data de 20 aprilie, Ziua Internațională pentru Conștientizarea Zgomotului. Așa cum am procedat cu ocazia Săptămânii Europene pentru Securitate și Sănătate în Muncă organizate în anii anteriori, Agenția va disemina publicații referitoare la zgomot și va dedica acestei tematici secțiuni cuprinzătoare pe pagina web. O componentă a acestei campanii o constituie Charter-ul online care are scopul de a încuraja și angaja companii, organizații, instituții, parteneri sociali, elaboratori de politici în domeniu, pentru acțiuni de creștere a conștientizării și pentru promovarea prevenirii. De asemenea, în luna aprilie, se lansează o nouă ediție a competiției vizând Premiile pentru Bune Practici pentru prevenirea expunerii la zgomot la locurile de muncă, lansată în toate statele membre. Campania va culmina cu Săptămâna Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă dedicată zgomotului, în luna octombrie, care va antrena, în întreaga Europă, un număr foarte mare de activități în scopul creșterii conștientizării asupra riscurilor. Oricine dorește să se implice este foarte binevenit! Va invităm să vizitați website-ul campaniei la adresa: <http://ew2005.osha.eu.int> pentru mai multe informații și vă rugăm să susțineți campania: "REDUCEȚI EXPUNEREA LA ZGOMOT".

Va multumesc pentru interviu.

D-nul Hans-Horst Konkolewsky este Directorul Agenției Europene pentru Securitate și Sănătate în Muncă. Agenția a fost înființată de Uniunea Europeană pentru a răspunde nevoii de informare din domeniul securității și sănătății în muncă. Cu sediul la Bilbao, în Spania, Agenția are scopul de a îmbunătăți condițiile de viață ale angajaților la locurile de muncă, prin stimularea fluxului de informații tehnice, științifice și economice între toți cei implicați în asigurarea securității și sănătății în muncă.